

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Y. B.**, zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2017, č. j. KRPA-165162-16/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2017, č. j. 1 A 56/2017 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátovi, se sídlem Sevastopolská 378/16, Praha 10, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Městský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou žalobce brojil proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2017, č. j. KRPA-165162-16/ČJ-2017-000022, kterým byl žalobce zajištěn na dobu stanovenou na 90 dnů podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, jelikož nevycestoval z území České republiky v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že žalovaná nevyhodnotila dostatečně a přezkoumatelně možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Městský soud tuto námitku neshledal důvodnou. Konstatoval, že žalovaná se dostatečně a srozumitelně vypořádala s nutností zajištění žalobce, přičemž odkázal na příslušné části odůvodnění rozhodnutí žalované. Dále uvedl, že žalovaná správně přihlédla k osobě žalobce, který pobýval na území České republiky neoprávněně, nerespektoval rozhodnutí správního orgánu ve věci vyhoštění a tím vzbudil pochybnost, že se podvolí dalším povinnostem stanoveným správním orgánem. Ze skutečností uváděných žalovanou je zjevné, že žalobce svým dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštního opatření za účelem vycestování.

II. Obsah kasační stížnost

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu dne 4. 8. 2017 kasační stížností. Stěžovatel namítá, že městský soud nesprávně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců.

[4] Žalovaná i městský soud podle stěžovatele nesprávně vycházely z jakési fikce stěžovatelovy nespolehlivosti pramenící z té skutečnosti, že se stěžovatel nacházel na území České republiky i po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, což bez zohlednění toho, že stěžovatel s žalovanou v průběhu správního řízení spolupracoval a na území České republiky pobýval pouze „ze setrvačnosti“ bez přímého úmyslu nerespektovat správní vyhoštění, nemůže obstát.

[5] Stěžovatel upozorňuje na to, že Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, po předložení věci rozšířenému senátu výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor tohoto názoru a praxe s návratovou směrnicí. V žádném případě tedy nelze připustit jakkoliv paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců, což je právě případ stěžovatele, který byl zajištěn právě z toho důvodu, že pobýval na území České republiky i poté, co nabylo vykonatelnosti rozhodnutí o jeho správním vyhoštění.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[9] Poté, co Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost splňuje formální náležitosti, řešil, zda se v tomto řízení projeví změna, kterou přinesla novelizace zákona o pobytu cizinců provedená s účinností od 15. 8. 2017 zákonem č. 222/2017 Sb. Podle

nového, nyní účinného znění § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců by fakt, že stěžovatel již není v průběhu řízení o kasační stížnosti nadále zajištěn, měl vést k zastavení řízení. Přechodná ustanovení k novele jsou však formulována z legislativně-technického pohledu neobvykle a na první pohled neposkytují jednoznačnou odpověď na otázku, zda se nové pravidlo prosadí i v situaci, kdy byla kasační stížnost podána ještě za účinnosti předchozí právní úpravy.

[10] V procesním právu se uplatňuje obecné pravidlo, podle něhož soud postupuje podle procesního předpisu ve znění účinném v době rozhodování. V tomto případě soud vážil, zda je namístě aplikovat článek II bod 1 přechodných ustanovení k novele zákona o pobytu cizinců, a dokončit řízení o kasační stížnosti podle původní právní úpravy, která nepočítá s vyloučením meritorního rozhodnutí v případě, že cizinec již není nadále zajištěn. Dospěl k závěru, že pro tento postup existují důvody, které převáží výše zmíněné obecné pravidlo postupu podle procesní úpravy účinné v době rozhodování soudu.

[11] Těmito důvody jsou samotné principy právního státu, konkrétně princip dělby moci, a dále právo na spravedlivý proces zahrnující předvídatelnost soudního rozhodování ve spojení s očekáváním jistého postupu soudu vzniklým účastníku v okamžiku, kdy řízení svým úkonem zahájil. Tyto principy vylučují jakýkoli zásah zákonodárce do výkonu spravedlnosti mající za cíl ovlivnit soudní rozhodnutí v určitém (zahájeném) sporu, pokud k takovému zásahu neexistují závažné důvody v obecném zájmu (srov. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 10. 1999, stížnosti č. 24846/94, 34165/96 a 34173/96, ve věci *Zielinski, Pradal a Gonzalez a ostatní proti Francii*, nebo ze dne 9. 12. 1994, stížnost č. 13427/87, ve věci *Stran Greek Rafineries a Stratis Andreadis proti Řecku*).

[12] Stěžovatel podal kasační stížnost v době, kdy zákon o pobytu cizinců nevylučoval jeho věc z meritorního přezkumu Nejvyšším správním soudem z důvodu ukončení zajištění, a mohl tak legitimně očekávat, že jeho kasační stížnost bude projednána. Nejvyšší správní soud neshledal existenci žádných závažných důvodů, proč by měl v obecném zájmu rezignovat na přezkum zákonnosti rozsudku krajského soudu ve věci zajištění stěžovatele, proto následoval článek II bod 1 zákona č. 222/2017 Sb. a kasační stížnost stěžovatele posoudil v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Předmětem kasační stížnosti je otázka, zda v případě stěžovatele připadalo v úvahu uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců namísto zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[15] Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem

vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.

[16] Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území: „*a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené*.“

[17] Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38: „*Důvody zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, paušálně nevylučují možnost použití zvláštního opatření (§ 123b téhož zákona). Vždy je povinností správního orgánu zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy EU (včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince).*“

[18] Nejvyšší správní soud stejně jako městský soud považuje za vhodné odkázat na str. 4 a 5 rozhodnutí žalované, kde se žalovaná zabývala možností uložení zvláštních opatření, přičemž k jejich uložení nepřistoupila, jelikož stěžovatel opakovaně a vědomě porušoval právní předpisy České republiky a mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. S těmito závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[19] Z obsahu správního spisu vyplývá, že stěžovateli bylo rozhodnutím žalované ze dne 6. 1. 2015, č. j. KRPA-376629-18/ČJ-2014-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 2 let. Důvodem uložení správního vyhoštění byl neoprávněný pobyt na území České republiky v době od 17. 6. 2014 do 29. 9. 2014. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství Jihomoravského kraje ze dne 9. 7. 2015, č. j. KRPB-163644-17/ČJ-2015-060027-SV, bylo stěžovateli opět uloženo správní vyhoštění, a to v délce 3 let, jelikož opakovaně pobýval neoprávněně na území České republiky, po dobu 8 měsíců pobýval neoprávněně na území členského států Evropské unie (Italské republiky), a nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštěn ze dne 6. 1. 2015.

[20] Dne 9. 7. 2015 učinil stěžovatel prohlášení o mezinárodní ochraně. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 11. 9. 2015, č. j. OAM-113/LE-BE02-P15-2015, nebyla stěžovateli mezinárodní ochrana udělena. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 3. 10. 2016, č. j. 29 Az 51/2015 - 58, zamítl. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 252/2016 - 35. Stěžovatel však ani následně území České republiky neopustil a dne 5. 5. 2017 byl zadržen strážníky Městské policie hl. m. Prahy při protiprávním jednání (konzumace alkoholu v Centrálním

parku Praha 13), přičemž při zákroku strážníkům opakovaně kladl aktivní odpor. Následně byl předmětným rozhodnutím žalované ze dne 6. 5. 2017 zajištěn.

[21] S ohledem na výše uvedené skutečnosti je nesporné, že stěžovatel opakovaně a dlouhodobě pobýval na území České republiky neoprávněně a opakovaně mařil výkon úředního rozhodnutí, jelikož pobýval na území České republiky v rozporu s rozhodnutími o správním vyhoštění ze dne 6. 1. 2015 a ze dne 9. 7. 2015. Právě na základě těchto skutečností žalovaná vyloučila možnost uložení zvláštních opatření a nelze proto hovořit o „paušalizovaném rozhodování“, které by možnost jejich uložení automaticky vylučovalo. Žalovaná rovněž nevycházela z „fikce stěžovatelovy nespolehlivosti“, nýbrž z objektivních okolností posuzovaného případu, které důvodně nasvědčovaly závěru, že stěžovatel by mírnější opatření nerespektoval. Nejvyšší správní soud považuje úvahy žalované v tomto směru za zcela oprávněné a v souladu s usnesením rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38.

[22] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud poukazuje také na protokol o podání vysvětlení ze dne 6. 5. 2017, č. j. KRPA-165162/ČJ-2017-00022, v němž stěžovatel uvedl, že si byl vědom skutečnosti, že na území České republiky pobývá neoprávněně, nepodnikl žádné kroky k legalizaci svého pobytu, a je si vědom následků, které mu hrozí. Nelze tak přičítat jakýkoliv význam námitce, že stěžovatel měl na území České republiky pobývat pouze „ze setrvačnosti“, jak je uvedeno v kasační stížnosti. Stěžovatel měl po ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2017 povinnost opustit území České republiky ve lhůtě stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 9. 7. 2015, č. j. KRPB-163644-17/ČJ-2015-060027-SV [srov. § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců a § 54 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu]. Přestože si byl této povinnosti vědom, neučinil tak a na území České republiky setrval, ačkoliv jeho vycestování nic nebránilo.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[23] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[24] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se jí proto nepřiznává.

[25] Odměna zástupce stěžovatele Mgr. Jakuba Backy, advokáta, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením krajského soudu ze dne 19. 5. 2017, č. j. 1 A 56/2017 - 17, byla stanovena za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti ze dne 4. 8. 2017 podle § 11 odst. 1 písm. a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif). Zástupci stěžovatele tak náleží odměna 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a náhrada hotových výdajů zástupce ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování o tuto daň. Zástupci

stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 4.114 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. září 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu